

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Oblastní odbor SRS
Zemědělská 1 a
613 00, Brno

Brno 29.8.2011
Čj. SRS 050865/2011

Zpráva č. 17 oblastního odboru BRNO o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 8.8.– 28.8.2011

1. Počasí

První týden sledovaného období byl ještě poměrně chladný, s maximální teplotou do 23 °C a s dešťovými přeháňkami v úhrnu do 20 mm. Počasí se postupně začalo vylepšovat a ve třetí dekádě srpna byly zaznamenány vysoké letní až tropické teploty, které překračovaly dlouhodobé průměry. Bylo zaznamenáno i několik teplotních rekordů. Lokálně se vyskytovaly bouřky z tepla, ojediněle s kroupami. V závěru sledovaného období došlo k ochlazení. Celkový úhrn srážek za sledované období byl dle lokalit rozdílný, v rozmezí 5-20 mm.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Ve vyšších polohách oblasti se ještě dokončuje sklizeň obilnin. Na sklizených plochách probíhá zpracování půdy. Sklízí se cibule, brambory, cukrová kukuřice, okurky, rajčata, raná jablka, broskve a švestky. Vysévá se řepka ozimá a probíhá preemergentní chemická ochrana.

OBILNINY

JEČMEN OZIMÝ - VÝDROL

Lokálně střední výskyt kříška polního (*Psammotettix alienus*) byl zaznamenán v okrese Břeclav (Starovice, 24.8.).

KUKUŘICE (RF 79-85 BBCH)

První výskyt housenek zavíječe kukuřičného (*Ostrinia nubilalis*) v palicích byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Chylice, 9.8.).

Účinnost chemické i biologické ochrany je závislá na přesné signalizaci výskytu dospělců v porostu kukuřice. Výsledky monitoringu letové aktivity pomocí světelných lapáků jsou aktualizovány na webových stránkách SRS. Počátek i průběh letu lze monitorovat také pomocí sum efektivních teplot. Optimální termín chemického ošetření nastává v době, kdy se z prvních nakladených vajíček začínají líhnout housenky, tj. když ve vajíčkách prosvítá tvar housenky s tmavou hlavou.

Na okresech Břeclav, Hodonín a Znojmo ve sledovaném období přetrvával nálet imag bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*) do feromonových lapáků s intenzitou, která několikanásobně překračuje práh škodlivosti. Znojmo-Dyje (4.8. 257 ks/1 lapák/3 dny a 15.8. 263 ks/ 1 lapák/4 dny), Břeclav-Hrušky (23.8. 660 ks/1 lapák/8 dnů), Hodonín-Mikulčice (648

ks ks/1 lapák/8 dnů). První výskyt poškození vyvíjejících se zrn v palicích dospělci byl objeven na okrese Znojmo (Hrabětice, 12.8.).

Kontroly a záznamy výskytu dospělců na lepových deskách se provádí jednou týdně v období od 20.6. do poloviny října.

Chemická ochrana proti larvám se doporučuje při hodnotě 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů v předchozím roce. Aplikují se insekticidní mořidla nebo půdní insekticidy při setí nebo v době líhnutí larev.

Doporučený termín prvního ošetření proti dospělcům v oblasti kontinuálního šíření na pozemcích s opakovaným pěstováním kukuřice nastává v období dvou až tří týdnů po zjištění prvního jedince ve feromonových lapácích, překračujícím práh škodlivosti, který je stanoven na 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů.

OKOPANINY

BRAMBOR (85-91 BBCH)

Lokálně střední až silné poškození hlíz larvami **kovaříků (*Agriotes obscurus*, *A. lineatus*)** a požerky způsobené **hrabošem polním (*Microtus arvalis*)** byly zaznamenány v okrese Břeclav (Němčičky, Hrušky, Mikulov).

CUKROVKA (RF 39)

Lokálně střední výskyty **skvrnatičky řepné (*Cercospora beticola*)** na listech byly objeveny na okrese Znojmo (Dyjákovice, Hrabětice). Ohniskový střední výskyt na listech zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Chylice, 24.8.).

OLEJNINY

SLUNEČNICE ROČNÍ (RF 85-87 BBCH)

První výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** na úbořech byl zaznamenán na okrese Znojmo (Dyjákovice, 12.8.). Ohniskový silný výskyt v lodyhách zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Buchlovice, 3.8.).

První výskyt **rzivosti slunečnice (*Puccinia helianthi*)** na listech zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Buchlovice, 24.8.), Břeclav (Horní Bojanovice, Hustopeče, 24.8.).

První výskyt **plísně šedé (*Botryotinia fuckeliana*)** se střední intenzitou na úbořech byl zaznamenán na okrese Znojmo (Božice, 16.8.).

PÍCNINY

VOJTĚŠKA SETÁ (RF 52-54 BBCH)

Ukončení letu dospělců **obaleče vojtěškového (*Cydia medicaginis*)** do feromonového lapáku byl zaznamenán na okrese Znojmo (Miroslav, 11.8.). Na okrese Břeclav (Horní Bojanovice) ke dni 23.8. pokračuje slabá intenzita náletu.

ZELENINA

Košťálová zelenina

ZELÍ HLÁVKOVÉ (RF 45-47 BBCH)

První výskyt **fomové hniloby (*Leptosphaeria maculans*)** na kořenovém krčku byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Ostrožská Nová Ves, 9.8.).

První výskyt **alternariové skvrnitosti (*Alternaria brassicae*)** na čepelích starších listů byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Ostrožská Nová Ves, 9.8.).

První výskyt **plísně brukvovité zeleniny (*Peronospora parasitica*)** na hlávkách byl zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Ostrožská Nová Ves, 9.8.).

Plodová zelenina

TYKEV OLEJNÁ

V rámci oblasti plošné střední až silné výskyty **padlí na tykvovitých zeleninách (*Erysiphe cichoracearum*)** na listech.

OKURKA SETÁ (RF 89 BBCH)

První výskyt **plísně okurky (*Pseudoperonospora cubensis*)** byl zjištěn v okrese Znojmo (Bohutice, 8.8.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 81-85 BBCH)

Lokálně silný výskyt **štitěnky zhoubné (*Quadraspidiotus perniciosus*)** druhé generace na plodech byl zaznamenán v okrese Břeclav (Moravský Žižkov). Silná intenzita náletu do feromonových lapáků a zároveň vrchol náletu byl zaznamenán na okrese Břeclav (Velké Němčice, 4.8.).

Byl zjištěn další výrazný vrchol letové aktivity dospělců **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** ve feromonovém lapáku se střední až silnou intenzitou na okresech Zlín (Žlutava, 4.8.), Valašské Meziříčí (Valašské Meziříčí, 22.8.) a Znojmo (Citonice, 15.8. a Hrádek, 14.8.). Střední výskyt ve feromonových lapácích zjištěn v okrese Zlín (Žlutava, 8.8., 11.8., 22.8.). Na pozorovacích bodech v okrese Břeclav (Velké Němčice, Velké Bílovice) byly zaznamenány za sledované období pouze slabé nálety.

Ošetření se provádí při překročení prahu škodlivosti (2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů). Ovicidní přípravky se aplikují při zjištění vrcholu letové vlny dospělců do feromonových lapáků. Přípravky působící na vajíčka i larvy se aplikují zpravidla týden po zjištění maxima letové aktivity. Larvicidní přípravky se aplikují na začátku líhnutí housenek, tj při dosažení SET 85-90 °C od naklazení, přibližně 7-10 dnů po zjištění maxima letové aktivity. Potřeba ošetření se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů.

Peckoviny

BROSKVOŇ (RF 87-89 BBCH)

Laboratorně potvrzená **fytoplasmová evropská žloutenka peckovin (*European stone yellows phytoplasma*)** byla zjištěna na letorostech na okrese Znojmo (Miroslavské Knínice, 26.7.).

MERUŇKA (RF 89 BBCH)

První výskyt **virových neštovic meruňky (*Plum pox virus*)** byl objeven na listech na okrese Znojmo (Těšetice, 11.8.).

Laboratorně potvrzená **fytoplasmová evropská žloutenka peckovin (*European stone yellows phytoplasma*)** byla zjištěna na letorostech na okrese Znojmo (Miroslav, 26.7.).

Byl zjištěn vrchol letu imág **obaleče meruňkového (*Enarmonia formosana*)** ve feromonových lapácích se silnou intenzitou na okrese Znojmo (Těšetice, 15.8.).

SLIVONĚ (RF 81-87 BBCH)

První výskyt **moniliové hniloby (*Monilinia fructigena*)** na plodech zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Zlechov, 17.8.) a Zlín (Žlutava, 17.8.).

Ohniskový silný výskyt **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)** a **svilušky chmelové (*Tetranychus telarius*)** na listech zjištěn v okrese Břeclav (Němčičky).

Obaleč švestkový (*Cydia funebrana*) vrchol letové vlny (silný výskyt) ve feromonových lapácích byl zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Buchlovice, 1.8., 25.8.), Vsetín (Vsetín, 15.8), Znojmo Znojmo (Citonice, 8.8., 15.8. a Hrádek, 4.8., 14.8.), Břeclav (Němčičky, 8.8.).

Střední výskyt ve feromonových lapácích zaznamenán v okresech Uherské Hradiště (Buchlovice, 8.8.), Valašské Meziříčí (Val. Meziříčí, 22.8.), Vsetín (Vsetín, 22.8), Břeclav (Němčičky, 27.8.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2krát týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

VIŠEŇ (RF 91-92 BBCH)

Ohniskový silný výskyt **svilušky ovocné (*Panonychus ulmi*)** a **svilušky chmelové (*Tetranychus telarius*)** na listech zjištěn v okrese Uherské Hradiště (Buchlovice, 9.8.).

RÉVA VINNÁ (RF 79-89)

Další první příznaky výskytu **fytoplazmového žloutnutí a červenání listů révy (*Potato stolbur phytoplasma*)** byly zjištěny v okrese Břeclav (Šitbořice, Hustopeče, Velké Pavlovice), laboratorně nepotvrzeno. Všeobecně se letos jeví choroba slabší intenzitou i četností v porovnání s předchozím rokem.

V rámci oblasti jsou zaznamenávány všeobecně slabé výskyty **plísně révy (*Plasmopara viticola*)**, nové výskyty byly zjištěny na zálistcích. Intenzita výskytu je rozdílná, v závislosti na systému ošetření.

Pozorování se provádí při ukončení kvetení a dále v intervalu 14 dní až do 15.9. Na označených keřích se pozoruje 50 listů a 50 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ošetření v období před květem, příp. v době kvetení se provádí, pokud jsou vhodné podmínky pro šíření onemocnění a byly zjištěny první primární výskyty. Za základní ošetření se považují dvě ošetření v období po odkvětu. Dále ošetřujeme dle potřeby až do fáze zaměkání. Počet a intenzita (interval 10-14 dní) závisí na vhodnosti podmínek pro šíření choroby, intenzitě růstu a typu přípravku.

Nový výskyt **padlí révy (*Uncinula necator*)** na zálistcích zjištěn okrese Břeclav (Bořetice, Velké Pavlovice, Mikulov). Intenzita výskytu choroby je rozdílná, v závislosti na systému ošetření.

Pozorování se provádí po odkvětu až do počátku zaměkání v intervalu 14 dní. Na označených keřích se pozoruje 50 hroznů a určí se stupeň napadení.

Mimořádně ohrožené výsadby se za příznivých podmínek pro šíření padlí ošetřují poprvé již ve fázi 6 listů. Tyto vinice ošetřujeme 2krát před květem. Méně ohrožené výsadby ošetříme poprvé před květem, dále v intervalu 7-14 dnů, podle stupně ohrožení porostu a typu přípravku, až do fáze zaměkání.

První výskyt **šedé hniloby hroznů révy (*Botryotinia fuckeliana*)** na bobulích byl zjištěn v okresech Uherské Hradiště (Polešovice, 17.8.), Břeclav (Němčičky, 26.8.).

První výskyt **bílé hniloby hroznů révy (*Metasphaeria diplodiella*)** na bobulích byl zjištěn v okrese Břeclav (Mikulov, Němčičky, 26.8.).

Ukončení letu dospělců 2. generace **obaleče mramorovaného (*Lobesia botrana*)** a **obalečika jednopásého (*Eupoecilia ambiguella*)** byl zjištěn na okrese Znojmo (Tasovice a Hrádek, 29.7.), Břeclav (Němčičky, 8.8.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2krát týdně od 20.4. do ukončení letu 2. generace (zpravidla do 15.8.).

Ošetření proti 2. generaci je účelné pokud se ve feromonovém lapači zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8-10 dospělců v průměru na jeden lapač. Trvá-li let motýlů delší dobu, je možné ošetření zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu. Insekticidy se aplikují v době maximálního líhnutí housenek z vajíček, tj. 7-10 dnů po maximu letu samců.

Všeobecně silný výskyt poškození zrajících hroznů **vosami (*Vespidae*)** byl zaznamenán v rámci celé oblasti.

SVĚTELNÝ LAPAČ

Vrchol letu dospělců **můry kapustové (*Lacanobia oleracea*)** do světelného lapače byl zaznamenán na okrese Znojmo (Oblekovice, 31. týden).

Vrchol letu dospělců **můry zelné (*Mamestra beassicae*)** do světelného lapače byl zaznamenán na okrese Znojmo (Oblekovice, 31. týden).

Vrchol letu dospělců **osenice polní (*Agrotis segetum*)** do světelného lapače byl zaznamenán na okrese Znojmo (Oblekovice, 31. týden).

Vrchol letu dospělců **osenice černé C (*Xestia c-nigrum*)** do světelného lapače byl zaznamenán na okrese Znojmo (Oblekovice, 31. týden).

OSTATNÍ

Lokálně silný výskyt **bekyně zlatořitné (*Euproctis chrysorrhoea*)** na stromořadí byl zjištěn v okrese Břeclav, k.ú. Hrušky, Hustopeče.

Za oblastní odbor Brno zpracovala: Ing. Eliška Kopřivová